

Η Διεθνής Επιτροπή του Ελέγχου, δια ν' αποφυγή την επανάληψιν των εχθροπραξιών, ενόμισε καθήκον της να συνδιαλλάξη, εφ' όσον της ήτο δυνατόν, τας βλέψεις των Ηπειρωτικών πληθυσμών, τας αφορώσας τας ειδικάς διατάξεις τας οποίας εζήτησαν, προς τας βλέψεις της Αλβανικής Κυβερνήσεως.

Υπό το κράτος των ιδεών αυτών συνήνεσε, να υποβάλλει εις τας Δυνάμεις, τας οποίας αντιπροσωπεύει, ως επίσης εις την Αλβανικήν Κυβέρνησιν, το έγκλειστον κείμενο πόρισμα των γενομένων συζητήσεων μεταξύ των μελών της Επιτροπής αυτής και των αντιπροσώπων της Ηπείρου.

Κέρκυρα 5 / 17 Μαΐου 1914

Η Διεθνής Επιτροπή Ελέγχου

Λάμη (Άγγλος Πληρεξούσιος), Βίγκελ (Γενικός Πρόξενος Γερμανίας), Κραλ (Γενικός Πρόξενος Αυστρίας), Κραζέφσκι (Γεν. Πρόξενος Γαλλίας), Σαχτάιν (Υποπρόξενος Αυστρίας), Πετρώφ (Γεν. Πρόξενος Ρωσίας), Λάουρο (Γενικός Πρόξενος Ιταλίας), Μεχδή Φράσερι (ειδικός αντιπρόσωπος Αλβανίας).

Με τας ιδίας επιφυλάξεις όσον αφορά την έγκρισιν των εκλογέων μας.

Γεώργιος Χρ. Ζωγράφος, Αλέξανδρος Καραπάνος.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

1. Οργάνωσις. Η εκτέλεσις και η διατήρησις των ληφθεισών διατάξεων δια την οργάνωσιν των δύο μεσημβρινών Νομών επί του παρόντος ανατίθενται εις την Διεθνή Επιτροπήν του Ελέγχου, ήτις θα οργανώση την Διοίκησιν, την Δικαιοσύνην και τα Οικονομικά. Η Αλβανική Κυβέρνησις από κοινού μετά της Δ.Ε.Ε. θα διορίζει και θα παύει τους Διοικητάς και τους ανωτέρους υπαλλήλους, λαμβάνουσα υπ' όψιν, κατά το δυνατόν, την αριθμητικήν σπουδαιότητα των οπαδών εκάστου θρησκειύματος.
2. Τοπικά Συμβούλια. Ο αριθμός των εκλεκτών μελών εις τα Διοικητικά Συμβούλια θα είναι τριπλάσιος του αριθμού των δικαιωματικών μελών.
3. Καθορισμός και διοικητικά υποδιαίρέσεις. Η Δ.Ε.Ε. θα επιστήση επίσης εις τον καθορισμόν και την διοικητικήν υποδιαίρεσιν των δύο Νομών τούτων δι' άπαξ γνωμόνων, ουδεμίαν δε θα επέρχεται μεταβολή χωρίς την συμφωνίαν των Δυνάμεων.
4. Αι Χώραι. Όλαι αι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται εις τους πληθυσμούς των προηγουμένως υπό της Ελλάδος καταληφθεισών χωρών και προσαρτηθεισών εις την Αλβανίαν.
5. Χωροφυλακή. Προς φύλαξιν της τάξεως εις τας νοτίους επαρχίας θα σχηματισθεί από αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και χωροφύλακας, τοπική χωροφυλακή αποτελούμενη από

στοιχεία των διαφόρων θρησκευμάτων, αναλόγως του αριθμού των πιστών των κατοικούντων τους Νομούς αυτούς. Η Χωροφυλακή αυτή δεν θα δύναται να υπηρετεί εκτός των Νομών αυτών, ειμή δι' ωρισμένην περίοδον, και τούτο λόγω υπερτάτης ανάγκης αναγνωριζομένης υπό της Δ.Ε.Ε. Ο αυτός περιορισμός θέλει εφαρμοσθή εις την χρήσιν δια τους νοτίους αυτούς Νομούς Σωμάτων Χωροφυλακής, αποτελουμένων εκ των Νομών αυτών.

Συνιστάται εις τους αξιωματικούς της Χωροφυλακής να μη μεταχειρίζονται εις τα διάφορα μέρη, ειμή μόνον αποσπάσματα αποτελούμενα από άνδρας του αυτού θρησκευματος προς το θρήσκευμα των κατοίκων των μερών.

Εις περιπτώσιν ανεπαρκείας των τοπικών στοιχείων δια τον κατ' αναλογίαν σχηματισμόν της Χωροφυλακής θα γίνεται προσφυγή εις τους εξ άλλων Νομών της Αλβανίας καταγόμενους.

Συμφώνως προς τας διατυπωθείσας αυτάς αρχάς, οι Ολλανδοί αξιωματικοί θέλουσι προβή αμέσως εις τας στρατολογικάς ενεργείας.

Εννοείται καλώς, ότι αι προηγούμεναι διατάξεις ουδόλως θίγουν την ενότητα της Αλβανικής Χωροφυλακής, ως αυτή διετυπώθη υπό της Συνδιασκέψεως του Λονδίνου.

6. Ένοπλος Δύναμις. Εκτός περιπτώσεως πολέμου ή επαναστάσεως, εις τους Νοτίους Νομούς ουδέποτε θα είναι δυνατή η μεταφορά η χρήσις εις τους Νομούς αυτούς στρατιωτικών μονάδων μη αυτοχθόνων.

7. Ορθόδοξοι Κοινότητες. Αι Ορθόδοξοι Χριστιανικαί Κοινότητες αναγνωρίζονται Νομικά Πρόσωπα, επίσης ως και αι άλλαι.

Διατηρούσι την περιουσίαν των και θα διαθέτουν αυτήν ελευθέρως. Αι μετά των πνευματικών αρχηγών των σχέσεις των Ορθοδόξων Κοινοτήτων θα είναι αι αυταί, ως και κατά το παρελθόν. Ουδόλως θέλουν θιχθή τα πατροπαράδοτα δίκαια και η ιεραρχική οργάνωσις των περιών ο λόγος Κοινοτήτων, εκτός εάν επέλθη συνφωνία μεταξύ των Αλβανικής Κυβερνήσεως και του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως.

8. Σχολεία. Η εκπαίδευσις είναι ελευθέρα. Εις τα σχολεία των Ορθοδόξων Κοινοτήτων η εκπαίδευσις γίνεται ελληνιστί. Εις τας τρεις τάξεις του Δημοτικού μετά της Ελληνικής θα διδάσκεται και η Αλβανική. Αλλ' η θρησκευτική διδασκαλία θα γίνεται αποκλειστικώς ελληνιστί.

9. Ελευθερία γλώσσης. Δυνάμει της τεθείσης δια της προς την Ελλάδα Διακοινώσεως των Δυνάμεων υπό ημερομηνίαν 11 / 24 Απριλίου 1914 η χρήσις της Αλβανικής και της Ελληνικής γλώσσης θέλει εξασφαλισθεί εις τους Νοτίους Νομούς ενώπιον όλων των αρχών, συμπεριλαμβανομένων των Δικαστηρίων, ως και των εκλεκτών Συμβουλιών.

10. Κατοχή. Η Δ.Ε.Ε. εν ονόματι της Αλβανικής Κυβερνήσεως θα λάβη κατοχόντων εν λόγω χωρών, μεταβαίνουσα επί τόπου. Οι αξιωματικοί της Ολλανδικής αποστολής θέλουν προβή αμέσως εις τον σχηματισμόν της τοπικής Χωροφυλακής. Προσωρινώς και μέχρι του σχηματισμού της τοπικής Χωροφυλακής οι Ολλανδοί αξιωματικοί με την συνδρομήν των εγγώριων στοιχείων θα επιφορτισθούν τη φύλαξιν της δημοσίας ασφαλείας.

Η Δ.Ε.Ε. θα προβεί επίσης εις την συγκρότησιν μικτών επιτροπών, αποτελουμένων υπό Χριστιανών και Μουσουλμάνων κατ' αναλογία της αριθμητικής σπουδαιότητος εκάστου των θρησκευμάτων. Προσωρινώς και μέχρις οργάνωσεως των τοπικών αρχών, αι Επιτροπαί αυταί θα ασκούν διοικητικά καθήκοντα υπό την τελεσουργόν εποπτείαν της Δ.Ε.Ε., ήτις θέλει προσδιορίσει την έκτασιν αυτών. Προ της αφίξεως των Ολλανδών αξιωματικών, θέλουσι ληφθή τα αναγκαία μέτρα υπό της προσωρινής κυβερνήσεως του Αργυροκάστρου προς απομάκρυνσιν εκ του τόπου πάντων των ξένων ενόπλων στοιχείων.

Αι διατάξεις αυταί θέλουν εφαρμοσθή και εις τον Νομόν Κορυτσάς, κατεχόμενον επί του παρόντος στρατιωτικώς υπό της Αλβανικής Κυβερνήσεως, ως και εις τας άλλας Νοτίους ζώνας.

11. Βοήθεια. Η Αλβανική Κυβέρνησις από κοινού μετά της Δ.Ε.Ε. θέλει λάβει τα αναγκαία μέτρα, δια να έλθη εις βοήθειαν των υπό των Σωμάτων των τελευταίων ετών δοκιμασθέντων πληθυσμών.

12. Αμνηστεια. Απονέμεται εις τους Ηπειρώτας πλήρης αμνηστεια δια πάσας τας πράξεις τας προγενεστέρας της καταλήψεως των Νομών αυτών υπό των αντιπροσώπων της Αλβανικής Κυβερνήσεως. Πάντες οι μη εξ Ηπείρου καταγόμενοι μόνον δι' εγκλήματα κοινού δικαίου θα καταδιώκωνται, καθόσον αφορά την ρηθείσαν χρονικήν περιόδον.

13. Εγγυήσεις. Αι δυνάμεις αι δια της Συνδιασκέψεως του Λονδίνου εγγυηθείσαι την συγκρότησιν της Αλβανίας και εγκαταστήσασαι την Δ.Ε.Ε. εγγυώνται δια την εκτέλεσιν και την διατήρησιν των ανωτέρω διατάξεων.

14. Διατάξεις αφορώσαι την Χειμάρραν. Ακούσασα τον Αρχηγόν της Χειμάρρας από κοινού μετά των αντιπροσώπων της Ηπείρου και λαβούσα υπό σημείωσιν τα αιτήματα αυτών τα αφορώντα την διατήρησιν των αρχαίων προνομίων, ως και τας νέας προτάσεις τας γενομένας προς το συμφέρον αυτής της Χειμάρρας και της γενικής συνδιαλλαγής αιτήματα των οποίων το κείμενο έπεται, η Δ.Ε.Ε. θα υποβάλλει αυτά ως και τας υπολοίπους διατάξεις τας αφορώσας την Ηπειρον, εις τον έλεγchon και την έγκρισιν των Μεγάλων Δυνάμεων, ως και της Αλβανικής Κυβερνήσεως.

Τα αιτήματα ταύτα εγγράφως διατυπωθέντα είναι τα επόμενα:

Κατά την διάρκειαν μιας δεκαετίας ο Διοικητής θα είναι ξένος. Ο Ολλανδός αξιωματικός, αρχηγός της Χωροφυλακής εις την Χειμάρραν, δύναται να εκτελέσει χρέη Κυβερνήτου. Το μέτρον αυτό ελήφθη προς το γενικόν συμφέρον, διότι μόνος ένας ξένος θα ηδύνατο να επιβληθή εις τους πληθυσμούς αυτούς των οποίων τα ήθη, ο χαρακτήρ, είναι πολύ ανεξάρτητα, ώστε να τους υπαγάγει ευκόλως υπό του κράτους του νόμου.

Ο αρχηγός της Χειμάρρας εκφράζει ωσαύτως την ευχήν να διατηρήση ο Διοικητής τον τίτλον του αρχηγού της Χειμάρρας.

Η περιφέρεια της Χειμάρρας θα περιλάβη τα εξής δεκαοχτώ χωρία.

15. Χριστιανικά Χωρία. Παλάσσα, Δριμάδες, Βούνο, Χειμάρρα, Πήλιουρι, Κούδεσι, Κηπαρό, Τζιράι, Πικέρνι, Λούκοβον, Άγιος Βασίλειος, Χουτζενούς και Νίβιτσα

16. Μουσουλμανικά Χωρία. Φτέρα, Μπόρσι, Σάσαϊ, Λαζάτι, Καλλιάνα.

Η αίτησις αυτή στηρίζεται επί των ιστορικών προνομίων, των κοινών παραδόσεων και της δράσεως των δεκατριών Χριστιανικών Χωρίων, κατά τον τελευταίον Ελληνοτουρκικόν πόλεμον. Ταύτα καταδιώξαντα την Τουρκικήν Φρουράν, ανεκήρυξαν και διετήρησαν την ένωσιν των με την Ελλάδα δια των ιδίων των δυνάμεων προ της πτώσεως των Ιωαννίνων, επομένως άνευ τινος επεμβάσεως και προ της αφίξεως των Ελληνικών Στρατευμάτων.

Έκτοτε ανεξαρτήτως της Ελληνικής κυριαρχίας το καπετανάτον της Χειμάρρας απετελέσθη από τα 18 αυτά χωρία και διοικείτο εν πλήρει ανεξαρτησία.

Εξ άλλου η συμμετοχή των Μουσουλμανικών στοιχείων θα αφήρει εκ του οργανισμού της Χειμάρρας πάντα χαρακτήρα ιδιαιτέρων τάσεων και θ' απετέλει εγγύησιν δια την Αλβανικήν Κυβέρνησιν. Ουδεμία άλλη χώρα δεν θα ηδύνατο ν' απετέλει ποσώς μέρος της περιφέρειας Χειμάρρας.

Ο ετήσιος φόρος ο πληρωνόμενος υπό της Χειμάρρας αντί των λοιπών φόρων, όπως ειχε καθορισθεί τελευταίως ακόμη κατά το 1910 υπό της Οθωμανικής Κυβερνήσεως δια τα οκτώ χωρία, τα οποία απετέλουν τότε τας περιφερειάς της Χειμάρρας, θ' αυξήσει κατ' αναλογίαν

αριθμού των κατοίκων των προστιθέμενων χωρίων.

Δυνάμει των παλαιών προνομίων των οι Χειμαρριώται ακόμη υπό το παλαιόν σύστημα συμμετείχον των πολέμων της Αυτοκρατορίας και είχαν την ιδιαιτέραν των σημαίαν, η χρήση ειδικής Σημαίας, η οποία θα κυματίζει παρά την Αλβανική Σημαίαν, οφείλει, λοιπόν, να τους εξασφαλισθή.

Η Χειμαρριώτικη Χωροφυλακή δεν θα ηδύνατονα χρησιμοποιηθή εις την επαρχίαν Αργυροκάστρου.

Ζητείται ομοίως, όπως η Χειμάρρα είναι έδρα Δικαστηρίου και όπως οι Ειρηνοδίκαι, οι οποίοι πρέπει να εκλέγονται μεταξύ Ορθοδόξων Χριστιανών Ηπειρωτών, έχουν αρμοδιότητα επεκτεινομένην, ιδίως εις ότι αφορά την ποινικήν δικαστικήν εξουσίαν, ίνα δι' αυστηράς εφαρμογής του νόμου, γινομένης τρόπον τινά επιτοπίως, δύνανται να καταδικούν λυπηράς τινάς συνηθείας και ν' αποφεύγουν επίσης την μεταφοράν του πληθυσμού τούτου, του τόσο υπερηφάνου δια το ένδοξον παρελθόν του εις απομακρυσμένα μέρη (δύσκολον άλλωστε εις ην κατάστασιν ευρίσκεται η συγκοινωνία) εν περιπτώσει κατηγορίας επί καουργήματι ή πλημμελήματι.

Διακήρυξις των αντιπροσώπων της Ηπείρου.

Οι Ηπειρώται αντιπρόσωποι δηλούν, ότι θα επιμένουν:

- 1) Όταν η εγχώριος Χωροφυλακή μη δύναται εν ουδεμιά περιπτώσει, ακόμη και εν περιπτώσει ανωτέρας βίας, να υπηρετεί εκτός των ορίων των δύο νοτίων επαρχιών.
- 2) Ότι επί μίαν δεκαετίαν οι διοικηταί θα είναι ξένοι υπήκοοι ουδετέρου Κράτους καταγόμενοι εξ αυτού ή τουλάχιστον Ορθόδοξοι Χριστιανοί.

Γεώργιος Χρ. Ζωγράφος, Αλέξανδρος Καραπάνος